

Dosarul nr. 2rac-363/18

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău (jud. A. Negru)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, S. Gîrbu, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Dumitru Visternicean

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație din Republica Moldova „Agroindsind”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Uniunii Teritoriale Ungheni a Federației Naționale a Sindicatelor în Agricultură și Alimentație din Republica Moldova „Agroindsind” și a Uniunii Teritoriale Sîngerei a Federației Naționale a Sindicatelor în Agricultură și Alimentație din Republica Moldova „Agroindsind” împotriva Federației Naționale a Sindicatelor în Agricultură și Alimentație din Republica Moldova „Agroindsind” cu privire la anularea hotărârii

împotriva deciziei din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de către Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație din Republica Moldova „Agroindsind” și menținută hotărârea din 5 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău

constată:

La 23 mai 2016, Uniunea Teritorială Ungheni a Federației Naționale a Sindicatelor în Agricultură și Alimentație din RM „Agroindsind” și Uniunea Teritorială Sîngerei a Federației Naționale a Sindicatelor în Agricultură și Alimentație din RM „Agroindsind” au depus cerere de chemare în judecată împotriva Federației Naționale a Sindicatelor în Agricultură și Alimentație din RM „Agroindsind” cu privire la anularea hotărârii.

În motivarea acțiunii au invocat că prin hotărârea Biroului Executiv al FNSAA „Agroindsind” nr. 5/2 din 13 aprilie 2016, a fost constatată imposibilitatea funcționării UT Ungheni și UT Sîngerei a FNSAA „Agroindsind”, în conformitate cu prevederile Statutului FNSAA „Agroindsind”, au fost instituite reprezentanțele Ungheni și Sîngerei a FNSAA „Agroindsind”, a fost dispusă trecerea sindicatelor de bază ale Uniunilor Teritoriale Ungheni și Sîngerei a FNSAA „Agroindsind” la deservirea directă

a Centrului FNSAA „Agroindsind” prin intermediul reprezentanțelor FNSAA „Agroindsind” și dispusă notificarea tuturor organelor de stat și altor entități despre imposibilitatea activității Uniunilor Teritoriale Ungheni și Sîngerei a FNSAA „Agroindsind”.

Au relevat că în motivarea acestei hotărâri FNSAA „Agroindsind” a indicat că prin hotărârea Biroului Executiv al FNSAA „Agroindsind” nr. 4/12 din 22 aprilie 2015 a fost adoptat vot de neîncredere d-nei Rodica Lupu și d-lui Tudor Mocanu, iar Uniunilor Teritoriale Ungheni și Sîngerei le-a fost solicitată convocarea conferințelor de reelegere a președinților UT în legătură cu incompatibilitatea persoanelor respective cu orice funcție eligibilă în cadrul FNSAA „Agroindsind”.

Având în vedere prevederile art. 5 din statutul FNSAA „Agroindsind”, au remarcat că hotărârea Biroului Executiv al FNSAA „Agroindsind” nr. 5/2 din 13 aprilie 2016 contravine prevederilor statutului FNSAA „Agroindsind” și a legislației în vigoare.

După cum rezultă din circumstanțele speței, Biroul Executiv al FNSAA „Agroindsind” a motivat adoptarea hotărârii nr. 5/2 din 13 aprilie 2016, prin faptul că președinții Uniunilor Teritoriale din Ungheni și Sîngerei, Rodica Lupu și respectiv Tudor Mocanu, nu pot exercita funcțiile date, fiindu-le acordat vot de neîncredere prin hotărârea Biroului Executiv nr. 4/12 din 22 aprilie 2015, urmând ca uniunile teritoriale în cauză, să desfășoare alegeri pentru numirea altor președinți.

Au mai menționat că hotărârea Biroului Executiv al FNSAA „Agroindsind” nr. 4/12 din 22 aprilie 2015 care stă la baza hotărârii contestate prin prezenta acțiune, a fost anulată în partea Rodicăi Lupu prin hotărârea din 13 iulie 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, menținută prin decizia din 16 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, iar în partea lui Tudor Mocanu - prin hotărârea din 16 octombrie 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, menținută prin decizia din 12 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, fiind dispusă restabilirea Rodicăi Lupu și a lui Tudor Mocanu, în funcțiile de președinte a Uniunilor Teritoriale Ungheni și Sîngerei.

Au indicat că în aceste circumstanțe, hotărârea nr. 5/2 din 13 aprilie 2016 emisă de Biroul Executiv este ilegală și atentează la securitatea raporturilor juridice, la autoritatea lucrului judecat și la respectarea principiului autonomiei organizațiilor sindicale teritoriale, deoarece vine în contradicție cu două acte judecătorești definitive și executorii, care sunt obligatorii pentru toți.

Astfel, nu poate fi reținut argumentul Biroului Executiv al FNSAA „Agroindsind”, utilizat pentru adoptarea hotărârii contestate, precum că instanțele de judecată au menținut fără modificări hotărârea Biroului Executiv nr. 4/12 din 22 aprilie 2015, în partea ce ține de acordarea votului de neîncredere și cererea de convocare a conferințelor de reelegere a președinților UT, or, atât hotărârea din 13 iunie 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, cât și hotărârea din 16 octombrie 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, pe lângă restabilirea în funcția de președinte a Rodicăi Lupu și a lui Tudor Mocanu, constată de fapt că Biroul Executiv al FNSAA „Agroindsind” nu este organul competent să destituie președinții uniunilor teritoriale, iar pe cale de consecință nu are nici dreptul să acorde vot de neîncredere acestora, competențele Biroului Executiv al FNSAA „Agroindsind” fiind stabilite expres la art. 34 din Statutul federației, în care nu se regăsește dreptul Biroului Executiv de acordare a votului de neîncredere președinților uniunilor teritoriale.

Totodată, au specificat că referirea la valabilitatea votului de neîncredere este criticabilă și sub aspect temporar, or, hotărârile judecătorești prin care au fost restabiliți în funcții Rodica Lupu și Tudor Mocanu, sunt ulterioare adoptării votului de neîncredere, respectiv, prin constatarea ilegalității destituirii din funcția de președinți ai UT Ungheni și Sîngerei, instanțele au confirmat și ilegalitatea votului de neîncredere care a fost temeiul eliberării din funcție a celor doi.

Au accentuat că acordarea votului de neîncredere prevăzut de Statutul FNSAA „Agroindsind” urmează a fi interpretată ca o sancțiune disciplinară, iar pct. 1 din hotărârea Biroului Executiv al FNSAA „Agroindsind” nr. 4/12 din 22 aprilie 2015 a fost adoptat de către un organ incompetent, or, potrivit art. 207 alin. (1) Codul muncii, sancțiunea disciplinară se aplică de organul căruia i se atribuie dreptul de angajare (alegere, confirmare sau numire în funcție) a salariatului respectiv. La caz, organul competent este Conferința uniunii teritoriale a FNSAA „Agroindsind”, deoarece conform art. 54 din Statutul FNSAA „Agroindsind”, președintele UT a FNSAA „Agroindsind” este ales de către Conferința uniunii teritoriale, fapte constatate și prin hotărârea din 16 octombrie 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău și hotărârea din 13 iulie 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău.

Având în vedere prevederile art. 12 Codul muncii, au indicat că acordarea votului de neîncredere prevăzut de Statutul FNSAA „Agroindsind” reprezintă o sancțiune disciplinară care nu este prevăzută de Codul muncii, fapt ce atrage nulitatea pct. 1 din hotărârea Biroului Executiv al FNSAA „Agroindsind” nr. 4/12 din 22 aprilie 2015.

Mai mult ca atât, chiar și în admiterea situației când Biroul Executiv al FNSAA „Agroindsind” ar avea dreptul să aplice sancțiuni disciplinare față de președinții Uniunilor Teritoriale a FNSAA „Agroindsind”, așa-zisul vot de neîncredere a fost acordat cu încălcarea procedurii de aplicare a sancțiunii disciplinare, prevăzută de art. 210 Codul muncii.

Au evidențiat că, contrar prevederilor art. 209 alin. (1) Codul muncii, sancțiunea disciplinară a fost aplicată la 5 luni din momentul constatării faptelor indicate în hotărâre (încălcările au fost constatate la 4 decembrie 2014, sancțiunea disciplinară fiind aplicată la 22 aprilie 2015).

Având în vedere prevederile art. 5 alin. (1), (2) din Legea sindicatelor, art. 11, 53, 64 din Statutul FNSAA „Agroindsind”, au menționat că Uniunea Teritorială este o persoană juridică care în activitatea sa beneficiază de autonomie, având organe de conducere proprii, acestea fiind alese de Conferința.

Cu referire la prevederile art. 67 din Statutul FNSAA „Agroindsind”, au indicat că instituirea filialelor și reprezentanțelor teritoriale este condiționată de imposibilitatea constituirii sau funcționării uniunilor teritoriale, pe când, în speță, atât UT Ungheni, cât și UT Sîngerei sunt funcționabile, având președinți restabiliți în funcții prin hotărârile judecătorești.

Și-au întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 20 din Constituția RM, art. 3, 11 alin. (1) Codul muncii, art. 5 din Legea sindicatelor, art. 5, 11, 17, 18, 31, 34, 51, 53, 54, 64, 67 din Statutul FNSAA „Agroindsind”, art. 1, 5, 7, 38, 85, 166-167 CPC.

Au solicitat admiterea acțiunii, constatarea ilegalității și anularea hotărârii Biroului Executiv al FNSAA „Agroindsind” nr. 5/2 din 13 aprilie 2016, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 5 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, a fost admisă parțial acțiunea.

A fost recunoscută ca fiind contrară legii și anulată în tot hotărârea Biroului Executiv al FNSAA nr. 5/2 din 13 aprilie 2016 cu privire la Uniunile Teritoriale Ungheni și Sîngerei.

A fost încasată de la FNSAA „Agroindsind” în beneficiul UT Ungheni a FNSAA „Agroindsind” suma de 100 lei cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei.

A fost încasată de la FNSAA „Agroindsind” în beneficiul UT Sîngerei a FNSAA „Agroindsind” suma de 100 lei cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de FNSAA „Agroindsind” și menținută hotărârea primei instanțe.

La 15 mai 2018, FNSAA „Agroindsind” a declarat recurs împotriva deciziei din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea recursului a invocat că admiterea parțială a cerințelor intimațiilor contravine prevederilor art. 3 pct.1, 2, art. 8 pct. 2 din Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 87 privind libertatea asocierii și protecția dreptului la organizație, art. 9 alin. (1), (2) din Legea sindicatelor.

A specificat că prin prisma legislației internaționale și naționale, organizația sindicală urmează a fi considerată organizația constituită și înregistrată în modul stabilit, intimații nedispunând de o asemenea capacitate, fiind constituite conform statului FNSAA „Agroindsind”.

A evidențiat că prin actul contestat a fost constată imposibilitatea activității intimațiilor și nicidecum încetarea activității pe cale administrativă a intimațiilor, anularea hotărârii Biroului executiv al FNSAA „Agroindsind” nr. 5/2 din 13 aprilie 2016 în partea ce se referă la instituirea reprezentanțelor Ungheni și Sîngerei a FNSAA „Agroindsind” constituind o imixtiune directă a autorității judecătorești în activitatea organizatorică a Federației, acțiuni care contravin prevederilor art. 3 pct. 2 din Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 87.

A invocat că este eronată concluzia instanței referitor la ilegalitatea hotărârii Biroului Executiv al FNSAA „Agroindsind” nr. 5/2 din 13 aprilie 2016 și din atentarea prevederilor acesteia la securitatea raporturilor juridice, deoarece principiul lucrului adjudecat nu are referință la cauza examinată.

Or, instanțele care au examinat cererile au admis parțial cerințele solicitate și au anulat hotărârea Biroului Executiv al FNSAA „Agroindsind” nr. 4/12 din 22 aprilie 2015 doar în partea ce ține de eliberarea din funcție, fără a se expune asupra votului de neîncredere adoptat și cererii privind realegerii persoanelor care nu pot deține funcțiile conform prevederilor statutare.

Nu poate fi reținută nici concluzia instanței referitor la drepturile și obligațiile distincte ale FNSAA „Agroindsind” și ale intimațiilor din momentul constituirii și eliberării certificatelor de înregistrare, or, intimații fiind o parte componentă a Federației și activând în temeiul unuia și aceluiași statut sunt obligați de a respecta prevederile acestuia, inclusiv a organelor ierarhic superioare, iar concluzia instanței referitor la ilegalitatea actului emis de Biroul Executiv al FNSAA este subiectivă și contradictorie

prevederilor din Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 87 referitor la libertatea asocierii și respectarea regulamentului/statutului.

La 3 septembrie 2018, Uniunea Teritorială Ungheni a Federației Naționale a Sindicatelor în Agricultură și Alimentație „Agroindsind” și Uniunea Teritorială Sîngerei a Federației Naționale a Sindicatelor în Agricultură și Alimentație „Agroindsind” au depus referință la recurs, solicitând declararea recursului FNSAA „Agroindsind” ca inadmisibil sau după caz respingerea acestuia ca neîntemeiat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 13 martie 2018, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 27 vol. II), fiind recepționată de către recurent la 17 martie 2018, ceea ce se atestă prin ștampila Oficiului Poștal aplicată pe copia plicului de recepție a deciziei instanței de apel, anexată la recurs (f. d. 35 vol. II).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 15 mai 2018, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație din RM „Agroindsind” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație din RM „Agroindsind”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație din RM „Agroindsind” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație din Republica Moldova „Agroindsind” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Dumitru Visternicean